

EXPUNERE DE MOTIVE

În tradiția dreptului civil roman, cesiunea de drepturi litigioase a fost privită întotdeauna cu suspiciune. De aceea, legiuitorul a pus la dispoziția “celui în contra căruia există un drept litigios vândut” un instrument simplu de liberare de cesionar, respectiv, *retractul litigios*. Conform art. 1402 din Codul civil de la 1864, liberarea de datoria față de cesionarul dreptului litigios se putea obține dacă cel în contra căruia există acel drept litigios¹ îi “număra”, adică îi plătea, cesionarului prețul real al cesiunii, precum și spezele contractului și dobânda din ziua când cesionarul a plătit prețul cesiunii. Conform fostului art. 45 din Codul comercial, retractul litigios era interzis “în caz de cesiune a unui drept derivând dintr-un fapt comercial”. În prezent, prin Legea nr.71/2011 de punere în aplicare a Codului civil, atât art. 45 din Codul comercial, cât și întregul Cod civil de la 1864, au fost abrogate. Consecința acestor abrogări este dublă : (i) retractul litigios în materie comercială nu mai este interzis; (ii) retractul litigios în dreptul privat nu mai beneficiază de o reglementare specială, dedicată acestuia, deci devine un contract nenumit.

Având în vedere fenomenul cesiunilor speculative de creanțe cu care se confruntă economia și societatea românești, în special în privința raporturilor juridice ale colectorilor de creanțe cu consumatorii, se impune reglementarea unei noi formule juridice a retractului litigios, ca modalitate de protecție a consumatorilor contra abuzului de putere economică al creditorilor financiari și a colectorilor de creanță.

Într-adevăr, un număr mare de debitori neperformanți, supra-îndatorați, determină apariția și proliferarea “comerțului” speculativ cu creanțe, exercitat de colectorii de

¹Conform art. 1403 din același fost vechi Cod civil de la 1864, lucrul se socotește litigios când există proces sau contestație asupra fondului dreptului.

creanțe, a unei ultra-concentrări a deținerilor de astfel de creanțe și a unui număr foarte mare de dosare judiciare formate în jurul sau cu ocazia executarilor silite². Din acest “comerț” cu creanțe *pierd*, laolaltă, creditorul financiar care își vinde creanța, debitorii cedați, familiile acestora și societatea, în ansamblul său. De aceea, profiturile excepționale care se extrag din acest comerț cu nefericirea oamenilor trebuie limitate, prin instituirea unui mecanism de liberare a consumatorilor de datorie, prin plata, în limitele procesului sau ale executării silite, a unei compensații în favoarea cesionarului, care să acopere costul acestuia cu achiziționarea creanței și un profit comercial rezonabil.

Initiator

Senator Daniel Cătălin ZAMFIR

²In prezent, statistici oficiale ale CSM arata ca aceste dosare reprezinta mai mult de o treime din totalul dosarelor aflate pe rolul instentelor de judecata din Romania: sunt cca 1,1 milioane de astfel de dosare, dintr-un total de 3 milioane de dosare in intregul sistem judiciar romanesc.